

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 54 • 20. februar
Sesjonen 2024–2025

Møte torsdag den 20. februar 2025 kl. 10

President: Kari Henriksen

Dagsorden (nr. 54):

1. Innstilling fra Stortingets presidentskap om gjennomføring av forprosjekt for rehabilitering av Stortingets tilbygg mot Akersgata (Innst. 131 S (2024–2025))
2. Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjell Ingolf Ropstad, Dag-Inge Ulstein og Olaug Vervik Bollestad om at alle elever skal få tilbud om å delta på skolegudstjenester og Representantforslag fra stortingsrepresentantene Himanshu Gulati og Tor André Johnsen om at julegudstjenester må forankres i opplæringsloven (Innst. 141 S (2024–2025), jf. Dokument 8:29 S (2024–2025) og Dokument 8:33 S (2024–2025))
3. Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hege Bae Nyholt, Tobias Drevland Lund og Marie Sneve Martinussen om å sikre like rettigheter for barn i private barnehager ved oppsigelse av barnehageplass (Innst. 140 S (2024–2025), jf. Dokument 8:32 S (2024–2025))
4. Referat

*Minnetale over tidligere stortingsrepresentant
Are Næss*

Presidenten [10:00:01]: Ærede medrepresentanter! Tidligere stortingsrepresentant for Hordaland Kristelig Folkeparti, Are Næss, døde 12. august 2024.

Are Næss ble født 14. november 1942 i Bergen. Han ble ferdig utdannet lege i 1972 og disputerte i 1981. Han var spesialist i indremedisin og infeksjonsmedisin. I 1991 ble han konstituert professor i medisin ved Haukeland sykehus, og siden 1993 var han professor samme sted.

Tysse i Samnanger kommune var Are Næss sin hjemlige base og arena, og det var også der han begynte sin politiske løpebane. Han var lokallagsleder i Samnanger Kristelig Folkeparti i en årrekke. I 1993 ble han valgt til sin første periode på Stortinget fra Hordaland for Kristelig Folkeparti. Han satt da i forsvarskomiteen. I den andre perioden var han i sosialkomiteen, et felt som lå hans hjerte vesentlig nærmere. Hans periode i sosialkomiteen falt sammen med sentrumsregjeringas tid, og Are Næss var en solid støttespiller for regjeringa og ikke minst helseministeren i denne perioden. Han bidro til å lose store og omfattende helsepolitiske saker gjennom. Kreftplanen og psykiatriplanen er to stikkord for dette.

Are Næss var av de stortingsrepresentantene som valgte å gi seg mens leken var god, som vi sier. Dette fordi han ikke ville komme for mye på etterskudd med det som var hans egentlige arbeidsfelt – hans legegjerning og medisinske forskning. Etter å ha fullført to perioder på Stortinget vendte han derfor tilbake til det viktige medisinske arbeidet i Bergen.

Are Næss hadde ofte en selvironisk form for humor. For noen kunne han virke litt tørr, men hadde absolutt et glimt i øyet og veldig gode replikker. Han var også opptatt av fotball, og var en ihuga Manchester United-supporter.

Are var også en varm misjonsvenn. Han har både vært medlem av menighetsrådet og engasjert seg som medlem av etikuttvalget i Norges Kristelige Legeforening.

Vi lyser fred over Are Næss sitt gode minne.

Representantene påhørte stående presidentens minnetale.

Presidenten [10:03:25]: Representanten Trond Helleland, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Fra representanten Anja Ninasdotter Abusland foreligger søknad om foreldrepermisjon i tiden fra og med 25. februar til og med 13. juni.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten, Eivind Drivenes, innkalles for å møte i permisjonstiden.

Presidenten [10:03:55]: Representanten Hege Bae Nyholt vil framsette et representantforslag.

Hege Bae Nyholt (R) [10:04:04]: På vegne av stortingsrepresentantene Seher Aydar, Marie Sneve Martinussen og meg selv har jeg gleden av å framsette et representantforslag om bedre bemanning i SFO og AKS.

Presidenten [10:04:29]: Representanten Terje Halleland vil framsette et representantforslag.

Terje Halleland (FrP) [10:04:29]: På vegne av fremskrittspartirepresentantene Frank Edvard Sve, Morten Stordalen, Bård Hoksrud, Morten Wold, Roy Steffensen og meg selv vil jeg fremme et representantforslag om prøveordning for kolonnekjøring for tunge kjøretøy over E134 Haukelifjell.

Presidenten [10:05:06]: Representanten Kathy Lie vil framsette et representantforslag.

Kathy Lie (SV) [10:05:06]: På vegne av representanten Andreas Sjalg Unneland og meg selv vil jeg fremsette

te et representantforslag om å innføre en tredje kjønns-
kategori i pass og identifikasjonsdokumenter.

Presidenten [10:05:34]: Representanten Andreas
Sjalg Unneland vil framsette et representantforslag.

Andreas Sjalg Unneland (SV) [10:05:43]: På vegne
av representantene Kirsti Bergstø, Ingrid Fiskaa, Birgit
Oline Kjerstad og meg selv fremmer jeg forslag om å
tøyle tek-oligarkene.

Presidenten [10:05:57]: Forslagene vil bli behandlet
på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1 [10:06:10]

*Innstilling fra Stortingets presidentskap om gjen-
nomføring av forprosjekt for rehabilitering av Stortingets
tilbygg mot Akersgata (Innst. 131 S (2024–2025))*

Stortingspresident Masud Gharahkhani
[10:06:41]: På vegne av presidentskapet legger jeg i dag
fram en sak om gjennomføring av forprosjekt for reha-
bilitering av Stortingets tilbygg mot Akersgata. Tilbyg-
get sto ferdig i 1956 og er sammen med resten av stor-
tingsbygningen et kulturminne med nasjonal symbol-
verdi. Tilbygget er nå overmodent for en del grunnleg-
gende utbedringer.

Tekniske anlegg er utgått på levetid og medfører en
risiko for at bygget eller deler av dette må stenges ned.
Svakheter i brannsikring og fare for fuktskader utgjør en
risiko for alvorlige skader i det verneverdige bygget og
dermed tap av viktige kulturhistoriske verdier. Det er i
tillegg behov for tiltak knyttet til fysisk sikring. Dette er
vi nødt til å gjøre noe med, og det er derfor presidentska-
pet nå foreslår at det igangsettes et forprosjekt for en slik
rehabilitering.

Rehabiliteringen av tilbygget vil skje i henhold til
det reglementet for Stortingets bygge- og leiesaker som
Stortinget har vedtatt. Det følger av det at det er Stats-
bygg som vil ivareta ansvaret som byggherre på vegne av
Stortinget. Konseptvalgutredningen som foreligger, ble
utarbeidet av Statsbygg, og det er også Statsbygg som vil
stå for forprosjektet.

Saken som nå er til behandling i Stortinget, gjelder
oppstart av forprosjektet. Dette er planlagt igangsatt
høsten 2025. Basert på arbeidet i forprosjektfasen skal
det etter planen legges fram en ny sak for Stortinget i
2027 om gjennomføringen av rehabiliteringen. Det er
følgelig kun forprosjektet som Stortinget nå skal ta stil-
ling til. Forprosjektet er av Statsbygg estimert til å koste
52 mill. kr. Stortingets interne prosjektkostnader kom-
mer i tillegg og er estimert til 20 mill. kr.

Vi i presidentskapet har lagt vekt på at dette skal
være et nøkternt prosjekt. Vi skal gjøre det som er nød-
vendig for å sette tilbygget i en akseptabel teknisk til-
stand, men slik at det tas sikte på nøkternhet i valg av
løsninger og gjennomføringsmåte. For å holde investe-
ringskostnadene så lave som mulig har vi dessuten valgt
å gå videre med et alternativ hvor tilbygget vil viderefø-
res som kontorbygg med samme funksjoner som i dag.
Mer omfattende alternativer som ville innebære omfat-
tende ombygging i tillegg til rehabilitering, har vi derfor
ikke vurdert som aktuelle.

For å sikre nøkternhet og kostnadsbegrensninger i
forprosjektfasen mener vi at det i forprosjektfasen må
ligge som en klar forutsetning at byggekostnadene ikke
skal overstige 1,2 mrd. kr. Dersom det under forpro-
sjektfasen framkommer opplysninger eller forhold som
gjør det vanskelig å holde byggekostnadene innenfor
denne rammen, vil vi sørge for at presidentskapet fore-
legges forslag til kutt i prosjektet. Presidentskapet vil i
det videre arbeidet med prosjektet sørge for at det søkes
å finne reduksjoner av kostnadene, samtidig som det
gjøres nødvendig rehabilitering.

Presidentskapet har fokus på god brukerinvolve-
ring. Vi vil sørge for at det blir gode løsninger for alterna-
tiv lokalisering av representanter og andre som benytter
tilbygget mens rehabiliteringen pågår. For president-
skapet har også involvering av parlamentariske ledere
vært viktig.

Jeg tilrår Stortinget å gi sitt samtykke til at det gjen-
nomføres et forprosjekt for rehabilitering av Stortingets
tilbygg mot Akersgata, og at finansieringen av forpro-
sjektet tas inn i forbindelse med revidert nasjonalbud-
sjett for 2025.

Presidenten [10:10:13]: Flere har ikke bedt om
ordet til sak nr. 1.

Sak nr. 2 [10:10:18]

*Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen
om Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Kjell Ingolf Ropstad, Dag-Inge Ulstein og Olaug Vervik
Bollestad om at alle elever skal få tilbud om å delta på
skolegudstjenester og Representantforslag fra stortings-
representantene Himanshu Gulati og Tor André Johnsen
om at julegudstjenester må forankres i opplæringsloven
(Innst. 141 S (2024–2025), jf. Dokument 8:29 S (2024–
2025) og Dokument 8:33 S (2024–2025))*

Presidenten [10:10:51]: Etter ønske fra utdannings-
og forskningskomiteen vil presidenten ordne debatten
sånn: 3 minutter til hver partigruppe og 3 minutter til
medlemmer av regjeringa.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil syv replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringa, og de som måtte tegne seg på talerlista utover den fordelte taletid, får også en taletid på inntil 3 minutter.

Linda Hofstad Helleland (H) [10:11:30]: På vegne av saksordfører Jønnes vil jeg takke for et godt samarbeid i komiteen. Skolegudstjenestene har lange tradisjoner i norsk skole. De gir elevene både innsikt i og forståelse for en del av norsk kulturarv. Derfor er det et viktig tilbud til elevene som ønsker det.

Forslagsstillerne fra Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet redegjør godt i sitt forslag for hvorfor det er viktig å ivareta denne muligheten. Dessverre har mange elever og foreldre opplevd usikkerhet om tilbudet skal opprettholdes. Deltakelse i skolegudstjenester skal alltid være basert på frivillighet og med gode alternative opplegg for elever som ikke ønsker det. Skolene må sikre tydelig informasjon til foreldre og elever og organisere både skolegudstjenestene og likeverdige alternativer på en inkluderende måte.

Som jeg nevnte, har det dessverre vært uklarheter om skolegudstjenester skal unntas fra opplæringslovens forbud mot forkynnelse, til tross for at Stortinget la til grunn Utdanningsdirektoratets veileder fra 2018 og læreplanverkets Overordnede del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen, som tydeliggjør skolens mulighetsrom for å tilby skolegudstjenester. Dessverre ventet kunnskapsministeren i det lengste med å klargjøre hva det faktiske regelverket er, og bidro derfor til forvirring og uklarhet. Det viser at det er helt nødvendig med en tydelighet fra Stortinget nå. Derfor ønsker Høyre, sammen med Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med en sak hvor anledningen til å avholde skolegudstjenester forankres i opplæringsloven.

Det er veldig pussig at Senterpartiet i dag fremmer et forslag som har mye av ordlyden i vårt forslag, men som vil be regjeringen bare vurdere. Det er skuffende at Senterpartiet, som har vært en tydelig røst for hvordan vi skal ivareta norsk kulturarv, ikke vil være med på Høyres, Fremskrittspartiets og Kristelig Folkepartis forslag, der vi faktisk ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en forankring i opplæringsloven. Jeg forstår at det har vært uenigheter internt i regjering, men at Senterpartiet i dag heller er opptatt av å tekke Arbeiderpartiet og sosialistisk side enn å stå sammen med partier som står opp for våre verdier, er veldig overraskende.

Med det tar jeg opp forslaget fra Høyre og Fremskrittspartiet.

Presidenten [10:14:39]: Representanten Linda Hofstad Helleland har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Lise Selnes (A) [10:14:56]: Elevers mulighet til å delta i skolegudstjenester er allerede godt forankret i opplæringsloven. Det framgår også av lovens forarbeider og veiledning og er tilgjengelig på Utdanningsdirektoratets sider. I tillegg til dette ble det før jul presisert til alle kommuner at skolegudstjenester er noe som kan gjennomføres til tross for forbud mot forkynnelse, så det rammer ikke muligheten til å gjennomføre skolegudstjenester.

Det er naturlig at julen og andre kristne høytider er en del av både undervisning og aktiviteter i skolen. Den enkelte skole og skoleeier bestemmer hvordan en markerer julefeiring hos seg selv. Tilbud om skolegudstjeneste omfattes ikke av forbudet mot forkynnelse i opplæringen. Å lære om julen, både som en kristen høytid og som felles kulturarv, er viktig for å kunne forstå, forholde seg til og ta del i en høytid som preger livet til alle som bor i Norge.

Det er viktig å presisere at skoler som tilbyr elever å delta på skolegudstjeneste, også skal tilby likeverdige alternativer for elever som ikke deltar. Selv om vi mener at statsråden har vært krystallklar på at skolegudstjenester og julegudstjenester kan gjennomføres, vil vi i dag støtte Senterpartiets løse forslag i salen. Skolegudstjenester skal være mulig å holde, og en vurdering er derfor noe vi også kan være med og støtte.

Marit Knutsdatter Strand (Sp) [10:16:46]: Hva er tro? Hva tror du på? Tror du på Gud? Tror du på nestekjærlighet og likeverd? Tror du på det evige liv og å kunne bli født på ny? Tror du på å vente på Jesusbarnet? Etske spørsmål og verdispørsmål er viktig å reflektere rundt. Når sosiale medier, økt tempojag og overfladiske verdier kommer til uttrykk, må vi ha bena godt plantet på jorden og kunne reflektere og sette ting i perspektiv. Kristendommen er nært sammenvevd med vår kulturarv og våre tradisjoner. Senterpartiet mener det er viktig at skoleverket legger til rette for at alle som bor i Norge, blir kjent med den kulturen.

Den norske kirke er også en viktig kultur- og tradisjonsbærer, med sine 1 600 kirker. Mange av kirkebyggene er kulturhistorisk verdifulle, må tas vare på og bør bli besøkt. Ikke alle barn får muligheten til det med sin egen familie eller omgangskrets. Det at skolen legger til rette for at barn kan få reise på skolegudstjeneste hvert år, er viktig og verdifullt. Det bidrar til en felles referanseramme og forståelse.

Snorre Sturlason skrev om kristningen av Norge og da kong Olav II Haraldsson og Dale-Gudbrand møttes på Hundorp i 1021. Møtet resulterte i at gudbrandsdølene tok imot kristendommen, og det regnes som starten på kristningen og samlingen av Norge. Dette ble fullført med slaget på Stiklestad i 1030, hvor kong Olav II

Haraldsson falt. Helgenkåringen i Nidaros året etter fikk stor betydning for framveksten av det Norge vi kjenner politisk, religiøst og kulturelt, og er en del av arven som det norske samfunnet fortsatt bygger på.

Læreplanen i KRLE etter 4., 7. og 10. trinn omhandler f.eks. å utforske og beskrive kristendommen, hvordan den kommer til uttrykk lokalt og regionalt, og å gjøre rede for historien til kristendommen. Sentrale forestillinger, religiøse tradisjoner og kulturarv skal inngå, i tillegg til samtaler om hva menneskeverd, respekt og toleranse betyr, og hva det innebærer for hvordan vi lever sammen.

Da vi vedtok opplæringsloven i fjor vår, påpekte et flertall i komiteen, ved Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet, rommet for å gjennomføre skolegudstjenester innenfor da ny opplæringslov. Vi ser likevel behov for å fremme et løst forslag i salen i dag om å sikre at tradisjonen fortsetter, og at man vurderer eventuell hensiktsmessig forankring i loven. Med det vil jeg ta opp forslaget, og på det grunnlaget ser ikke vi behov for å støtte andre forslag.

Presidenten [10:19:38]: Representanten Marit Knutsdatter Strand har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Himanshu Gulati (FrP) [10:19:53]: Julen er en av de viktigste høytidene i Norge, trolig den viktigste høytiden for de fleste nordmenn, og feiringen av denne er dypt forankret i norsk kultur og tradisjon. Julen er en del av norsk identitet, noe som binder samfunnet sammen. Selv om det norske samfunnet har blitt mer sekularisert, er kristendommens innflytelse fortsatt tydelig i vår hverdag og virkelighet fordi mange av våre tradisjoner bygger på den kristne kulturarven. Det er også viktig å understreke at kunnskap om kristendommens kulturarv og historiske rolle er viktig for å forstå norsk historie og norsk kultur. Så er det også viktig at vi er kjent med historien, for å kunne finne veien framover.

Mange mener at julen er noe som kun er religiøs. Det er jeg uenig i. Jeg tror at veldig mange, nesten alle, nordmenn, uavhengig av hvilken religion de følger eller ikke følger, føler at julen er noe som bidrar til inkludering og fellesskap i Norge. Fremskrittspartiet mener derfor at skolegudstjenester er et viktig og godt tilbud på norske skoler. Det skal selvsagt være frivillig å delta, men det er bra at dette tilbudet er til stede, og vi mener derfor at det bør forankres i opplæringsloven.

Nå regner jeg med at forslaget vi er med på, ble tatt opp i stad. Hvis det ikke ble det, vil jeg for sikkerhets skyld ta det opp.

Jeg registrerer at Senterpartiet har kommet med et løst forslag. Nå er forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre at regjeringen skal «komme tilbake til Stortinget

med en sak hvor anledningen til å avholde julegudstjenester forankres i opplæringslova». Jeg ser at Senterpartiet i sitt løse forslag ber regjeringen vurdere muligheten til å avholde julegudstjenester. Jeg håper at Senterpartiet kan ta et tydelig standpunkt. Vil de ha dette i opplæringsloven, eller vil de ikke ha dette i opplæringsloven? Jeg vil oppfordre dem til å stemme for Fremskrittspartiet og Høyres forslag. Jeg håper jo at Senterpartiet har mer tiltro til egen vurderingsevne i denne sal enn å gi den vurderingsevnen til en regjering de nettopp har forlatt. Så jeg håper at de istedenfor å be regjeringen vurdere å forankre dette i opplæringsloven, heller stemmer for vårt tydelige forslag om at dette skal inn i opplæringsloven.

Grete Wold (SV) [10:22:35]: Kristelig Folkeparti starter sitt representantforslag med at norsk kultur har dype røtter i kristendommen, og Fremskrittspartiet innleder sitt med at den kristne kulturarven og dens høytider er en del av norsk kultur. Det er det ikke noen uenighet om, ei heller om at vi skal verne om religionsfrihet og retten til å praktisere sin tro – eller manglende religiøs tilknytning, for den del.

Vi har vernet og vi skal verne om det livsynsåpne samfunnet der religion og livssyn skal være synlig i samfunnet vårt. Så skal vi ta med oss at i dagens Norge har vi mange religioner og ulike livssyn, som alle har rett til en likeverdig og respektert plass i samfunnet. Skolen må selvsagt reflektere dette og alltid legge til rette for at elever med høyst ulik bakgrunn føler at skolen anerkjenner og gir nettopp deres livssyn plass.

I dag arrangeres det skolegudstjenester i forbindelse med julefeiringen ved de aller fleste skoler i landet, og i opplæringsloven er det forankret anledning til å tilby elevene dette. Som statsråden skriver til saken, er presiseringen i opplæringsloven at man ikke kan drive med forkynnelse i noen fag, hvilket for meg framstår som både fornuftig og ganske åpenbart. Det er derfor fullt mulig å tilby skolegudstjenester, men det skal også gis fullverdige, gode tilbud til de elevene som ikke ønsker det.

Skolelederforbundet, som er en av høringsinstansene, mener også at det ikke er behov for noen endring på dette, da det er godt forankret i dagens lovverk. SV har, som forbundet, tillit til at lokale skolemyndigheter finner gode løsninger som passer lokalt.

Når det er sagt, er jeg mer bekymret for om det er tilstrekkelig med forståelse og ressurser alle steder til å lage gode og inkluderende alternative tilbud. Vi vet at skolen sliter med få lærere, knappe ekstraressurser og varierende kvalitet på lokalene. I hvilken grad klarer man å legge til rette for dette når de gode intensjoner ofte må vike for realiteten rett før juleferien?

SV vil derfor heller enn denne årlige gudstjenestedebatten rette fokus mot dette: I hvilken grad evner skoleeier å legge til rette slik at man får en bred livssynsundervisning som inneholder besøk både til kirker, moskeer, templer og til freds- og menneskerettighetssentrene våre? Det er en debatt som kler oss bedre enn å være bekymret for skolegudstjenestene, som tradisjonen tro tilbys hver jul.

SV støtter derfor ikke de to forslagene som er fremmet, og vi vil heller ikke støtte Senterpartiets løse forslag.

Grunde Almeland (V) [10:25:07]: Venstre mener at skolegudstjenester kan være en god del av skolens formidling av norsk kultur og tradisjon, samtidig som det må respekteres at Norge er et mangfoldig samfunn med ulike tros- og livssyn. Derfor er det viktig at skolegudstjenester er frivillig, og at det finnes gode alternative opplegg for elever som ikke ønsker å delta på skolegudstjenester.

For mange representerer nok skolegudstjenester nostalgiske juleminner fra egen barndom, gode minner om julefeiring i Den norske kirke, men jeg synes ikke at vi skal basere lovverket vårt på våre egne, gode minner eller nostalgi. Vi skal sørge for å legge til rette for en skolehverdag og en hverdag som er tilpasset ikke det som var, men det som er vår elevmasse.

Skolen skal være et sted der alle føler seg hjemme, og den måten vi tilnærmer oss aktiviteter på, som f.eks. deltakelse på julegudstjeneste, må ha det som utgangspunkt. Venstres standpunkt er derfor at alle elever kan ha godt av å lære om ulike religioner gjennom å delta på ulike religiøse seremonier, inkludert skolegudstjenester, men det bør altså være faglig relevant. Allikevel er det viktig at forbudet mot forkynning i opplæringsloven blir respektert. Derfor ser ikke Venstre noen grunn til å endre opplæringsloven. Dersom det skulle oppleves som uklart om skolegudstjenester er unntatt fra forbudet om forkynning, bør man heller vurdere behovet for å tydeliggjøre Utdanningsdirektoratets veileder fra 2018. Og man bør i så fall se på muligheten for at slike unntak også skal kunne gjelde eventuelle andre seremonier i regi av andre tros- og livssynssamfunn.

Det er mye som trengs å gjøres i norsk skole. Det er mye jeg håper kunnskapsministeren bruker mye tid på framover, men i et spørsmål som er såpass klart og tydelig allerede i dagens lov, håper jeg ikke vi i dag gir kunnskapsministeren denne oppgaven.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [10:27:26]: Representanten Wold begynte med å sitere Kristelig Folkepartis forslag, der det nettopp står at norsk kultur har dype røtter i kristendommens verdier. Det tenkte jeg å gjenta. En kan bare reflektere litt over hvordan samfunnet er bygd opp – hvordan uka er bygd opp, med de sju dagene

hvor én dag er fridag, eller året og årsrytmen, der en f.eks. har påskeferie eller juleferie. Det er viktige kristne høytider hvor vi feirer og har fri som nasjon. Derfor, når det gjenspeiles så tydelig i kulturen vår, vil jeg først og fremst understreke at vi mener at de kristne verdiene er viktige: ærlighet, tilgivelse, det å være god mot andre, å tilgi hverandre, alle disse tingene. Det er viktige verdier som skal formidles, men jeg vil også hevde at for å forstå det norske samfunnet, er det viktig å ta del i det som er kulturen vår. Da er skolegudstjeneste en liten del av det som er norsk tradisjon, og som er norsk kulturarv, som det er viktig at også dagens elever får innsikt i.

Utgangspunktet for dette forslaget er at det dessverre er uklart om skolegudstjeneste er greit og innenfor lovverket eller ikke. Human-Etisk Forbund kjørte aktive kampanjer før jul, der de tydelig understreket at det bryter norsk lov. Vi så at det var flere rektorer, skolesjefer, kommunaldirektører og politikere som var tydelige på at dette ikke følger norsk lov. Vi advarte mot nettopp dette da Stortinget vedtok ny opplæringslov, med endringen fra at forbud mot forkynning kun gjaldt i KRLE-faget til at det gjaldt hele undervisningen. Det var ikke fordi vi ikke er enige om det i denne sal, men fordi det var en unødvendig endring. Jeg ser ikke for meg at det er ekstremt mye forkynning i matematikken, hvis en ikke skal ha en mer filosofisk betraktning om hva forkynning er for noe. Enhver lærer vil jo for så vidt forkynne et eller annet de lærer bort, men kanskje ikke kristendommen, som jeg tror var utgangspunktet for frykten og at en måtte få dette inn i loven.

Når det er sagt, vil jeg også si at jeg er glad for den merknaden som lå i opplæringsloven, og jeg er glad for at kunnskapsministeren har vært veldig tydelig i sin kommunikasjon. Det har vært viktig. Hun har vært blant dem som har sagt veldig tydelig at dette er lov innenfor dagens lovverk, men hva skjer hvis det er en annen kunnskapsminister som sier noe helt annet? Da sier ikke loven det like tydelig, og så skapes den samme tvilen.

Det er mulighet for å få et flertall i salen i dag. Kristelig Folkepartis forslag og Fremskrittspartiets forslag sammen med Høyre kan få flertall hvis Senterpartiet stemmer for. Jeg er enig med representanten Gulati. Hvorfor skal vi sende et forslag om en vurdering av om det er hensiktsmessig? Selvsagt burde vi bare sende bestilling om at dette kan komme inn i loven. Jeg utfordrer Senterpartiet til å støtte det forslaget, og egentlig også kunnskapsministeren og statsministeren, som har vært tydelige på at vi skal ha mer av norsk kulturarv inn i skolen. Da er dette en god måte å gjøre det på.

Jeg tar opp Kristelig Folkepartis forslag.

Presidenten [10:30:35]: Da har representanten Kjell Ingolf Ropstad tatt opp det forslaget han refererte til.

Statsråd Kari Nessa Nordtun [10:30:50]: Jeg er glad for at mange elever får lov til å være med i kirken før jul. Det er viktig at alle elever i Norge, uavhengig av bakgrunn og religion, kan få muligheten til å oppleve, forstå og lære om tradisjoner som er viktige i Norge, og som preger samfunnet vårt.

Anledningen til å tilby elevene å delta på julegudstjeneste er forankret i opplæringsloven. At forbudet mot forkynnelse ikke rammer muligheten til å gjennomføre f.eks. skolegudstjenester, framgår tydelig av lovens forarbeider og veiledning på Utdanningsdirektoratets hjemmesider.

Det er en slags langvarig tradisjon at når det går mot jul, reises debatten om hvorvidt det er eller burde være anledning til å tilby elevene skolegudstjeneste. Mitt svar er klart og tydelig ja. Det er også svært tydelig i regelverket. For at det ikke skulle være grunnlag for tvil, la Utdanningsdirektoratet ut en presisering om skolegudstjenester på nettsidene sine 27. november 2024, der de understreker at det er adgang til å tilby elever å delta på skolegudstjenester også etter ny opplæringslov. Presiseringen er også vist til i en e-post direktoratet sendte alle kommuner og fylkeskommuner.

Det er feil at justeringen i bestemmelsen om forkynnelse i opplæringsloven innebærer at det ikke lenger åpnes for å tilby skolegudstjenester. I den nye loven er det tydeliggjort at forbudet mot forkynnelse gjelder i alle skolens fag, der dette tidligere bare var presisert for KR-LE. Endringen innebærer ikke noen realitetsendring. Det framgår også tydelig av innstilling til ny opplæringslov at Stortingets hensikt ikke var å gjøre endringer i skolens mulighet til å tilby å delta på skolegudstjenester.

Ettersom det er tillatt å tilby skolegudstjeneste og tilsvarende, er det ikke behov for lovendring. At enkelte debattanter ønsker å skape tvil om adgangen til dette, mener jeg bør håndteres i samfunnsdebatten og gjennom klar og tydelig informasjon til skoler, kommuner og foreldre. Jeg mener vi ikke skal bruke skattebetalernes penger på å sette i gang prosesser for å lovfeste noe som allerede er tillatt etter dagens lov.

Jeg støtter intensjonen om at alle elever skal få tilbud om å delta på skolegudstjeneste. Jeg er imidlertid ikke enig med forslagsstillerne i at det bør innføres en plikt for skolene. Jeg mener at det ikke er behov for statlig detaljregulering av hvordan julen skal markeres i skolen. Jeg har tiltro til at skoleeierne foretar fornuftige vurderinger av disse spørsmålene, og at staten skal sørge for god veiledning.

Presidenten [10:33:23]: Det blir replikkordskifte.

Linda Hofstad Helleland (H) [10:33:39]: I en tid med økende polarisering er det kanskje viktigere enn

noensinne å ha møteplasser der vi kan lære om hverandres tradisjoner og verdier. Når Støre-regjeringen har skapt så stor usikkerhet rundt denne praksisen, har også flere skoler gått bort fra å sende elever på skolegudstjeneste. Det har gjort at vi risikerer å miste en verdifull arena for å lære ungene våre om vår kulturarv og historie.

Representanten Ropstad tar opp nettopp det som er problemet her, og det er den usikkerheten. Hva hvis en annen kunnskapsminister ikke ønsker en lik praksis? Hvordan skal skolene tolke det? Hva kan foreldre og lærere forvente? Det at statsråden advarer mot forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti i dag, skaper også en ytterligere usikkerhet om hva som faktisk er lov. Hva er det som er så problematisk for statsråden med å støtte forslaget i dag?

Statsråd Kari Nessa Nordtun [10:34:50]: Jeg må si at jeg ikke er enig med representanten som sier at det er blitt skapt usikkerhet om praksis fra regjeringens side. Vi har vært tydelige i dette spørsmålet. Med en gang vi så at det var noen skoler og kommuner som stilte spørsmål om dette, var vi tydelige på at dette er det selvsagt lov til, og vi har ved flere anledninger svart om det og ikke minst også gjort presiseringer fra direktoratets side.

Når det gjelder selve rettskildebildet her, er det sånn at lovens forarbeider er tydelige på det. Representanten er godt kjent med dette og vet hvor viktig forarbeidene er nettopp for å forstå lovverket, og der framgår det helt tydelig. Derfor skal det ikke være noen tvil om dette. Jeg mener også at i en tid da vi trenger å bruke ressursene våre mest mulig riktig, er det ikke riktig å bruke skattebetalernes penger og mye tid og ressurser på noe som allerede er tillatt i dagens lovforarbeider.

Himanshu Gulati (FrP) [10:35:55]: Stortingspresident Masud Gharahkhani hadde en sak på Dagsrevyen i høst hvor han snakket om viktigheten av skolegudstjenester. Når vi ser at det på enkelte skoler og hos andre er usikkerhet rundt muligheten til å gjennomføre skolegudstjenester, vil det ikke da være bedre å forankre dette tydelig i opplæringsloven for å fjerne all tvil om at skolegudstjenester kan gjennomføres i Norge? Det er jo tross alt i opplæringsloven at ting som gjelder skolene, forankres.

Statsråd Kari Nessa Nordtun [10:36:31]: Jeg var så heldig at jeg fikk være med stortingspresidenten på skolegudstjeneste her i Oslo før jul. Det var en veldig flott gudstjeneste, og det viser virkelig hvor viktig det er, mener jeg, å ha det som en del av skolehverdagen og opplæringsløpet.

Når det gjelder dette med forankringen: Igjen, jeg har i mitt sivile liv jobbet som advokat, og lovens forar-

beider her er helt tydelige. Jeg tror altså ikke det er klokt å bruke så veldig mye mer ressurser på dette så lenge det står tydelig i forarbeidene, så det er en viktig presisering til loven.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [10:37:29]: Jeg er som sagt glad for at kunnskapsministeren er så tydelig. Det tror jeg har vært viktig for både rektorer og andre som har vært usikre, så det skal hun ha ros for.

Da denne saken dukket opp, var jeg tydelig på dette, nettopp på grunn av merknaden som jeg har vist til. Det interessante er at dette ikke står omtalt i proposisjonen. Lovteksten sier at det ikke er tillatt med forkynnelse i undervisningstida, og det er vitterlig i løpet av skoledagen. Når en så sender elever til skolegudstjeneste – og en gudstjeneste er jo forkynnende – skjønner jeg at det skapes usikkerhet, for på den ene sida er det et forbud mot forkynnelse, og på den andre skal en likevel kunne gå i skolegudstjeneste. Dermed mener jeg det er klokt å få det inn i loven, slik at vi tydelig har presisert hva som er formålet.

Hva frykter statsråden ved å gjøre det? Hvorfor kan vi ikke bare skrive det tydelig inn i lovteksten, slik at det ikke er noen tvil om denne saken?

Statsråd Kari Nessa Nordtun [10:38:32]: For å være tydelig: Anledningen til å tilby elevene å delta i julegudstjenester er allerede forankret i opplæringsloven. At forbudet mot forkynnelse ikke rammer muligheten til å gjennomføre f.eks. skolegudstjenester, framgår av lovens forarbeider og veiledning som finnes tilgjengelig på Utdanningsdirektoratets hjemmesider. Forarbeidene har Stortinget gitt sin tilslutning til, og de er rettskraftige og gjelder.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [10:39:05]: Ja, merknaden fra Senterpartiet, Arbeiderpartiet og Høyre i sin tid – Fremskrittspartiet hadde et eget forslag, som Kristelig Folkeparti støttet, men vi satt ikke i komiteen – sier noe om det. Likevel er det stor diskusjon, og like sikkert som at en stresser med julegavene før jul, kommer Human-Etisk Forbund eller andre med en kampanje. Jeg er enig med kunnskapsministeren i at vi må kunne leve med debatt, men loven sier altså tydelig at det er et forbud mot forkynnelse. Er ikke statsråden enig i at en gudstjeneste i seg selv er forkynnende, og at det skapes usikkerhet når lovteksten er slik den er? Igjen: Det står ingenting om dette i proposisjonen, så regjeringa har i hvert fall ikke selv tatt høyde for dette. Da er det i så fall det arbeidet som er gjort i Stortinget, en må vise til.

Statsråd Kari Nessa Nordtun [10:39:53]: Ja, det er riktig, men jeg har et helt avslappet forhold til dette. Det er såpass avklart at det ikke er et problem, mener

jeg. Nå har vi vært tydelige og kommunisert hva som er lovens forarbeider, og ikke minst hva som ligger i veiledningen, så dette er uproblematisk, tenker jeg. Vi skal likevel gå noen ekstra runder med dette hvis det er uklart. Det er et flertall i salen som ønsker at vi skal se ekstra på dette, og det tenker jeg er helt uproblematisk.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [10:40:34]: Jeg er glad for at statsråden er villig til å gå noen ekstra runder. I erklæringen til den nye Arbeiderparti-regjeringa understreket statsministeren – nå har jeg sett at også kunnskapsministeren har gjort det – at en ønsker mer verdiformidling og mer kulturarv inn i skolen. Da er kanskje dette noe som kan legges inn i den saken som en skal komme til Stortinget med. Jeg regner med at det er noe på trappene ganske snart?

Statsråd Kari Nessa Nordtun [10:41:03]: Ja, absolutt – det er et helhetlig og større arbeid med å vise fram og tydeliggjøre en felles referanseramme i skolen, og med å være konkrete og vise fram vår felles kulturarv, våre tradisjoner og vår felles historie. Dette arbeidet er på trappene, og jeg ser fram til og gleder meg til å vise det fram, og dette er virkelig en viktig del av det. Det er uproblematisk i dag, men hvis Stortinget ønsker at vi skal gå noen ekstra runder med dette, er det helt uproblematisk.

Presidenten [10:41:39]: Replikorkordskiftet er omme.

De talere som heretter får ordet, har også en taletid på inntil 3 minutter.

Elise Waagen (A) [10:41:55]: I replikkordskiftet ble det fra Høyre-representanten sagt at Støre-regjeringen har skapt usikkerhet om det er mulig å ha skolegudstjenester. Det er et utsagn som ikke kan få lov til å stå uimotsagt. Det er direkte feil. Det er tydelig i forarbeidene til loven, det er tydelig i innstillingen, det er tydelig i veilederen, og vi har en krystallklar statsråd som før jul sørget for, i tillegg til en oppdatert veileder, at det ble sendt brev til alle kommuner og fylkeskommuner, nettopp på bakgrunn av en debatt som har levd der ute.

Opplæringsloven må kunne sies å være et godt felle-sarbeid på tvers av regjeringer. Utvalget som gjorde forarbeidet, ble satt ned av Høyre, og så var det Arbeiderpartiet og Senterpartiet som fikk lov til å legge fram loven. Forarbeidene ble på mange måter også gjort under Høyre.

I innstillingen, som for øvrig hadde en saksordfører fra Høyre, viste Høyre til veileder, forarbeider og overordnet del i opplæringsloven da man sa at det ikke var behov for endringer i opplæringsloven knyttet til skolegudstjenester. Den nye opplæringsloven trådte i kraft i fjor høst. Dette er ikke en debatt vi hadde i salen for

kjempelenge siden. Dette tok Høyre stilling til for kort tid siden. Likevel mener man nå at det er usikkerhet knyttet til en lov de selv har vært med på å lage, tatt ansvar for i Stortinget og stemt for.

Dette er å koke suppe på en spiker, men hvis Stortinget mener at vi trenger en gjennomgang, kan Arbeiderpartiet være med og støtte det.

Skolegudstjenester kan altså gjennomføres, det er i henhold til loven. Jeg er sikker på at statsråden vår kommer til å oppfylle det ønsket Stortinget har, men la oss alle være enige om hva som faktisk er Stortingets vilje. Høyre har tatt stilling til dette før, og det er ingen grunn til å late som om man mener noe annet.

Presidenten [10:44:08]: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2.

Sak nr. 3 [10:44:11]

Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hege Bae Nyholt, Tobias Drevland Lund og Marie Sneve Martinussen om å sikre like rettigheter for barn i private barnehager ved oppsigelse av barnehageplass (Innst. 140 S (2024–2025), jf. Dokument 8:32 S (2024–2025))

Presidenten [10:44:34]: Etter ønske fra utdannings- og forskningskomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 3 minutter til hver partigruppe og 3 minutter til medlemmer av regjeringa.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil seks replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringa, og de som måtte tegne seg på talerlista utover den fordelte taletid, får også en taletid på inntil 3 minutter.

Grete Wold (SV) [10:45:10] (ordfører for saken): Vi skal behandle et representantforslag fra Rødt som handler om å sikre like rettigheter for barn og foreldre uavhengig av om man har barnet i en kommunal eller i en privat barnehage. Komiteen har jobbet raskt og effektivt også med denne saken, og det er innenfor et tema jeg tror hele komiteen stiller seg bak. Dette er viktig.

En barnehageplass er noe man har rett på, det er et velferdstilbud det offentlige har ansvar for å tilby alle. Det er viktig ikke bare for barna, men også for både mor og far, slik at man kan delta i det betalte arbeidslivet – og det trenger vi.

Skal det fungere, må tilbudet være godt, og det må oppleves trygt og forutsigbart å levere fra seg det kjæreste man har, til andre omsorgspersoner hver morgen. Barna lever deler av sitt liv sammen med nye voksne som ikke er de nærmeste, de får venner, og de knytter sosiale bånd til både barn og barnehagebygg.

Derfor må vi ha lover, regler og en praksis som trykker nettopp det og skaper forutsigbarhet. Det å inngå et samarbeid om et barn, forplikter utover det rent juridiske, men det juridiske må vi voksne ta ansvaret for, slik at barn ikke lider under manglende rammer.

Jeg bor i Vestfold og er vokst opp et steinkast fra den barnehagen som omtales og kanskje er bakgrunnen for nettopp denne saken. Hadde det vært et engangstilfelle at barnehageeier sier opp et barn fordi foreldrene stiller vanskelige spørsmål eller har kritiske anmerkninger rundt drift, kunne vi nok latt dette passere som et unntak, men dessverre melder Private Barnehagers Landsforbund at de ikke er ukjent med at dette skjer, og da må vi politisk reagere. Det kan ikke være slik at foreldre som har barn i private barnehager, har dårligere rettsvern enn dem som har fått en kommunal barnehageplass.

Regjerings-Arbeiderpartiet har kommet forslagsstillerne i møte slik at vi i dag kan vedta et forslag som sørger for at man i hvert fall tar en vurdering av om barnets beste er godt nok ivarettatt. Vi burde vedtatt det forslaget Rødt og SV fremmer, som ville gitt tydeligere føringer om like prosessuelle rettigheter uansett om barnet er i offentlig eller privat barnehage.

Det kan ikke være slik at hvis man stiller kritiske spørsmål, mister barnet lekekameratene sine. Vi er her for dem som trenger oss mest, de som er mest sårbare, og det er barna våre. Vi kan håpe at disse problemstillingene er noe statsråden tar med seg, og at vi nå forhandler om en ny barnehagelov som nettopp tar opp i seg denne uforutsigbarheten, og skaper tryggheten som følger med retten til barnehageplass, slik det skal fungere.

Med det tar jeg opp de forslag SV er en del av.

Presidenten [10:48:00]: Representanten Grete Wold har tatt opp de forslagene hun refererte til.

Oystein Mathisen (A) [10:48:11]: Betydningen av en barnehageplass er stor. I barnehagen får man venner, man utvikler seg, og man starter prosessen med forberedelse til å kunne begynne på skolen. Barnehagen er kjempeviktig for voksne, for ungene og for samfunnet.

Engasjerte og involverte foreldre er det vi ønsker i barnehagen, de som er opptatt av hvordan ungene har det, hvordan tilbudet er, som kommer med innspill og har meninger, også når disse meningene kan være kritiske eller forslag til hvordan ting kan bli bedre i en barnehage. Det skal det både være rom for og oppfordres til. Det er et godt foreldre–barnehage-samarbeid i praksis.

At man tar opp ting som kan bli bedre, må derfor være bare positivt. Når man velger en barnehage, gjør noen det på grunn av innhold, noen gjør det fordi andre søsken går der, men andre gjør det også fordi det er den nærmeste barnehagen, og det som er det beste og mest praktiske for

å få hverdagen til å gå opp. Derfor er det å miste barnehageplassen sin svært belastende. Det er svært belastende for barnet og familien som utsettes for det. Heldigvis skjer dette svært sjelden i dag. Det er få eksempler på det, men de eksemplene som er, må vi se på og stille oss spørsmålet: Er dagens regelverk godt nok tilpasset?

Kommunen har et ansvar for å følge opp at alle barn har rett på og mulighet til å få en barnehageplass, og det er tydelig sagt også her.

Dette er et Dokument 8-forslag fra representanter fra Rødt som belyser en viktig sak. Derfor synes jeg det er veldig bra at vi finner sammen som komité om at det er flere viktige hensyn som må tas, perspektiver knyttet til andre lover, og at man gir departementet muligheten til å følge det opp, belyse saken enda bedre og gi Stortinget et bedre potensielt grunnlag for å fatte vedtak og gjøre endringer i eksisterende regelverk og praksiser. Det er egentlig den beste måten et Dokument 8-forslag kan brukes på, for å løfte fram dagsaktuelle saker og få til endring i denne salen.

Jeg vil gi honnør til resten av komiteen, som har funnet sammen om et vedtaksforslag jeg mener tar denne saken på høyeste alvor og gjør at det nå blir jobbet videre med. Forhåpentligvis får vi en gjennomgang av regelverket som gjør at dette ikke skjer igjen. Forhåpentligvis får vi et regelverk som styrker både barnehagenes, foreldrenes og barnets trygghet for at plassen er der, og at samarbeidet mellom barn, foreldre og barnehagen skal fungere godt i det videre.

Margret Hagerup (H) [10:51:05]: For Høyre er det viktig med et mangfold av gode barnehager. Kvaliteten skal være god, foreldrenes valgfrihet må sikres, og barnehagene skal likebehandles. For Høyre er det underordnet hvem som leverer tjenestene. Samtidig mener vi at det er viktig at det stilles strenge kvalitetskrav, at det føres økonomisk tilsyn, og at barnets beste ivaretas i alle barnehager uavhengig av eierforhold.

Barnehageloven, med tilhørende regelverk, inneholder ikke regler knyttet til oppsigelse av barnehageplass, og alminnelige kontraktsrettslige regler gjelder i disse sakene. Det gjelder både offentlige og private barnehager.

Høyre er tydelig på at det må være rom for å stille barnehagen kritiske spørsmål om barnehagetilbudet uten risiko for at barnehageplassen blir sagt opp. Samtidig må en ha tillit til at den enkelte barnehage håndhever en eventuell oppsigelse av barnehageplassen i tråd med kontraktsvilkårene. Høyre vil understreke at en har rett på barnehageplass i en kommunal barnehage dersom en privat barnehage sier opp plassen, og gjennom denne muligheten er familien fortsatt sikret en barnehageplass.

Private Barnehagers Landsforbund melder i sitt høringsinnspill at de ikke er kjent med at det foreligger sta-

tistikk over, eller er gjort nærmere undersøkelser av, antall tilfeller i sektoren hvor barnehagen sier opp en barnehageplass. Tilsvarende kommer fra statsråden, som sier at oppsigelse av barnehageplass på et slikt grunnlag er svært sjelden, og at det ikke er kjent at lignende tilfeller har oppstått tidligere. Det er veldig bra, og det viser at de aller fleste barnehager har en høy terskel for å si opp barnehageplassen til et barn.

Samtidig er det grunn til å følge med hvis det kommer flere tilfeller. Vi vil derfor gå gjennom lover og forskrifter for å se om barnets beste er godt nok ivaretatt i regelverket ved oppsigelse av barnehageplass, og be regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte. På denne måten kan vi sørge for at hensynet til barnets beste er det helt grunnleggende i alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen.

Kjerstin Wøyen Funderud (Sp) [10:53:26]: I likhet med forslagsstillerne mener Senterpartiet at alle barn, uavhengig av om de går i privat eller kommunal barnehage, skal ha de samme rettighetene og den samme tryggheten. Lovverket må sikre at barnets beste alltid prioriteres ved oppsigelse av barnehageplass. Det innebærer at man ved slike beslutninger må ta hensyn til hvordan det påvirker barnets trivsel, utvikling og velvære.

Vi i Senterpartiet verdsetter det engasjementet foreldre viser i barnehagetilbudet. Det er positivt at foreldre involverer seg i innholdet og tilbudet som deres barn får. Åpenhet og mulighet for å gi tilbakemeldinger og stille kritiske spørsmål er avgjørende for å sikre et godt og tillitsfullt samarbeid mellom barnehage og foreldre.

Det er viktig at foreldrene føler seg trygge på at de kan stille spørsmål eller være uenige med barnehagen uten frykt for å miste barnehageplassen. Selv om oppsigelse på grunn av kritiske spørsmål er svært uvanlig, har jeg merket meg at Foreldreutvalget for barnehager i sitt høringsinnspill påpeker at mange foreldre uttrykker bekymring for at kritiske spørsmål kan påvirke samarbeidet med barnehagen eller gå ut over barnet. Dette er en problemstilling som vi må ta på alvor.

En trygg dialog mellom foresatte og barnehageansatte er avgjørende. Dialogen må oppleves trygg for barnets foresatte, men den må også oppleves trygg for barnehageledere og ansatte, som ofte må balansere ulike hensyn – hensynet til det enkelte barnet, men også til de ansatte og til barnegruppen som helhet.

Klare retningslinjer og prosedyrer for oppsigelse og klagebehandling kan bidra til økt trygghet i dialogen gjennom at både foreldre og barnehageansatte får en felles forståelse av hva som forventes, og hvordan situasjoner skal håndteres.

Senterpartiet ønsker å framheve det kommunale ansvaret for å gi barn med rett til barnehageplass et til-

bud. Selv om den enkelte barnehage har egne vedtekter som regulerer vilkår, kan dette by på utfordringer dersom en barnehage sier opp en barnehageplass.

Det er viktig å sikre rettferdige og likeverdige forhold for alle barn. Vi mener det er klokt å gjøre en samlet vurdering av dagens regelverk ved oppsigelse av barnehageplass, for å se om barnets beste er godt nok ivaretatt uavhengig av om barnet går i kommunal eller privat barnehage. Vi står derfor samlet med komiteen i tilrådingen.

Himanshu Gulati (FrP) [10:55:54]: For Fremskrittspartiet er valgfrihet og et mangfold av gode barnehager viktig. Forutsigbare rammevilkår og transparente systemer er avgjørende for å sikre kvalitet, valgfrihet og likebehandling i barnehagesektoren. Det viktigste er ikke hvem som leverer tjenestene, men at barnets beste ivaretas i alle barnehager.

For å sikre dette må det stilles strenge kvalitetskrav og føres økonomiske tilsyn. I den forbindelse vil jeg påpeke at barnehagesektoren er strengt regulert. I tillegg er det viktig å trekke fram at Norge har en svært god barnehagesektor, der private barnehager har spilt en uvurderlig rolle i arbeidet med å oppnå full barnehagedekning. Jeg vil også trekke fram at private barnehager bidrar til innovasjon og effektiv ressursbruk, noe som gir bedre tjenester. Brukerundersøkelsene viser også at selv om vi jevnt over har gode barnehager i både kommunal regi og privat regi, skårer de private barnehagene høyere på brukertilfredshet.

Jeg og Fremskrittspartiet har flere ganger advart mot de dramatiske konsekvensene som kuttene til private barnehager under denne regjeringen har hatt hva gjelder mulighetene for å drive barnehager. Derfor har vi også sett flere avviklinger i privat barnehagesektor, noe som er sterkt uheldig.

Med hensyn til oppsigelse av barnehageplass er nok alle enige om at det er viktig at foreldrene kan stille kritiske spørsmål om barnehagetilbudet uten frykt for konsekvenser – det skulle bare mangle. Barnehageloven inneholder ikke egne regler for oppsigelse, og alminnelige kontraktsrettslige prinsipper gjelder derfor for private barnehager. Barnehagene må håndheve eventuelle oppsigelser i tråd med kontraktsvilkårene. Det er allerede en høy terskel for oppsigelse av plass. Normalt kreves det vesentlig mislighold før en oppsigelse kan skje.

PBL, Private Barnehagers Landsforbund, har påpekt at det ikke finnes statistikk eller undersøkelser om hvor ofte barnehager sier opp plasser. Det er derfor uklart om dette er et utbredt problem. Kommunale barnehager følger forvaltningsloven, mens private barnehager reguleres av kontraktsrettslige regler.

Barnets beste skal alltid være et grunnleggende hensyn i alle beslutninger, slik det er fastsatt i barnehageloven § 3, men for å være på den sikre siden støtter også Fremskrittspartiet det enstemmige forslaget som ligger i komiteen, hvor vi ber regjeringen gjøre en samlet vurdering av om barnets beste er godt nok ivaretatt i regelverket ved oppsigelse av barnehageplass, og om å komme tilbake til Stortinget på egnet måte dersom det skulle være behov for det.

Hege Bae Nyholt (R) [10:58:32] (komiteens leder): President, Mari og Brage! I dag er det en historisk viktig dag, men dette begynte mye tidligere.

Den 29. oktober 2024 kunne NRK fortelle om en familie i Åsgårdstrand som opplevde at den private barnehagen sa opp toåringens plass helt uten forvarsel. Den eneste kjente foranledningen var at barnets far – på vegne av en gruppe foreldre – hadde stilt spørsmål ved barnehagens økonomi. Dette hevdet styreren var mistillit og samarbeidsproblemer og dermed grunnlag for oppsigelse av plassen. Etter å ha klaget på vedtaket og fått avslag tok familien kontakt med barnehagemyndighetene i kommunen og oppdaget at disse på sin side ikke hadde noen rolle eller myndighet til å gripe inn i saken, annet enn å tilby plass i en annen barnehage.

Vi vet at en barnehageplass ikke bare er en barnehageplass. Det er vennene dine, det er den trygge voksne, det er favorittmidda, og det er dem du vokser opp sammen med.

Kommunen sa at avtalen om barnehageplass mellom foreldre og en privat barnehage er å anse som en privatrettslig kontrakt regulert av kontraktsretten. Foreldrene til toåringen sto alene med søksmål mot den private barnehagen som eneste mulighet til å få beholde plassen i barnets barnehage.

En sånn forståelse og praktisering av loven er åpenbart urimelig, og det er en stor belastning for den enkelte familien. En eventuell rettssak utgjør også en potensiell økonomisk risiko som bare kan tas av noen familier med store økonomiske muskler.

Saken til NRK viste to ting: Dette har dessverre skjedd mer enn én gang. Mange foreldre fortalte i sosiale medier om lignende opplevelser med private barnehager, og det er også understreket av Private Barnehagers Landsforbund at de kjenner til det.

Aller viktigst er allikevel prinsippet. Foreldre til barn i private barnehager viser seg å ha en svakere posisjon overfor barnehagen enn foreldre til barn i kommunale barnehager. Det er mildt sagt svært uheldig. Som alle foregående talere har sagt, må det være rom for å ta opp kritiske spørsmål med barnehageledelsen. Det kan heller ikke være sånn at det finnes to sett regler for barn,

og at det avgjøres ut fra hvilken type barnehage du har barnet ditt i.

Grunnleggende sett handler dette om å ivareta våre barn som går i barnehager finansiert av fellesskapet og foreldrebetaling. Og helt grunnleggende handler det om alltid å sørge for barnets beste.

Jeg er glad for at en samlet komité har stilt seg bak en felles merknad og ønsket om å legge barnets beste til grunn. Rødt ønsker selvfølgelig også å lovfeste det.

Grunde Almeland (V) [11:01:41]: Barnehagen er en utrolig viktig arena for alle barn i deres oppvekst. Uansett om barnehagen er privat eller offentlig, så er det der barna knytter de tette og nære relasjonene til voksne og andre barn som er viktig for deres læring, utvikling og trygghet i flere år gjennom oppveksten.

Når et barn bytter barnehage, kan det være flere gode grunner til det – familien flytter, eller man ønsker seg et annet tilbud. Samtidig har vi sett at flere ikke så gode grunner også har ført til at barn må bytte barnehage. Press på private barnehagers økonomiske situasjon gjør at flere barnehagebarn også har mistet plassen sin fordi barnehagen har vært tvunget til å legge ned. For enkeltbarn er det å bytte barnehage en stor overgang og kan representere relasjonsbrudd for det enkelte barnet, der lekekameratene, bestevennen og de gode, trygge voksne de har rundt seg, plutselig forsvinner. Å legge godt til rette for å unngå unødvendige relasjonsbrudd i barns oppvekst er viktig, og det gjør vi best når vi klarer å være enige om at det er viktig med et mangfold av gode barnehager, og at barnehagene likebehandles.

Jeg og Venstre er glade for at man i komiteen også har klart å bli enige om at man ber regjeringen gjøre en samlet vurdering av om barnets beste er godt nok ivarettatt i regelverket ved oppsigelse av barnehageplass. Forslaget vi skal stemme over i dag, støtter altså Venstre helt hjertet.

Slik det er i dag, inneholder ikke barnehageloven, med tilhørende regelverk, regler knyttet til oppsigelse av barnehageplass, og alminnelige kontraktsrettslige regler gjelder altså i disse sakene. Venstre mener det må være rom for å stille barnehagen kritiske spørsmål om barnehagetilbudet uten risiko for at man skal stå i den situasjonen som er godt beskrevet i dag, der man plutselig ender opp med å få plassen sagt opp. Samtidig må man ha tillit til at den enkelte barnehage håndhever en eventuell oppsigelse av barnehageplass i tråd med vilkårene. Det foreligger en høy terskel for å si opp barnehageplassen til barn, og det er viktig når vi vet hvor utrolig viktig barnehagen er for barna i deres liv og utvikling.

Den saken som er bakgrunnen for representantforslaget, der et barn mistet sin barnehageplass i Åsgårdstrand i Vestfold, er en trist sak for det barnet og den fa-

milien det gjelder. Saken har bidratt til å sette fokus på hvor viktig barnehagen er i barns oppvekst. Samtidig er det viktig at vi ser stort på denne problemstillingen, for det å gjøre endringer basert på en enkeltsak kan ha konsekvenser vi ikke kjenner til, eller kanskje heller egentlig ikke ønsker. Med det som utgangspunkt ser vi fram til at regjeringen gjør en samlet vurdering av om barnets beste er godt nok ivarettatt i regelverket i dag.

Statsråd Kari Nessa Nordtun [11:04:50]: Alle barn og foreldrene deres skal ha trygge, forutsigbare rammer i barnehagen. Dette gjelder uavhengig av om man går i en privat barnehage eller en kommunal barnehage. Jeg støtter derfor intensjonen med forslaget vi debatterer her i dag.

Jeg vil på generelt grunnlag understreke at det selv sagt ikke er akseptabelt at et barn kan miste barnehageplassen dersom foreldrene stiller kritiske spørsmål eller uttrykker misnøye med barnehagetilbudet.

Et godt og tillitsfullt samarbeid mellom barnehagen og foreldrene er viktig for både barnehagens arbeid og for barnet. I samarbeidet skal barnets beste alltid være målet. At foreldre gir tilbakemeldinger, er generelt et gode for godt utviklingsarbeid. En viktig forutsetning for et godt samarbeid er selvsagt at foreldrene ikke skal føle utrygghet rundt hvorvidt det å si fra om kritikkverdige forhold kan gå ut over barnet deres.

Oppsigelse av barnehageplass er ikke regulert i barnehageloven. Alle barnehager skal ha vedtekter som bl.a. skal informere om vilkår og prosess for oppsigelse av barnehageplass. Det gjelder både kommunale og private barnehager.

Selv om oppsigelse ikke er regulert i barnehageloven, er hensynet til barnets beste likevel uttrykkelig regulert. I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn, slik det står i barnehageloven § 3. Dette skal selvsagt også gjelde i vurderinger om oppsigelse av barnehageplass.

Jeg vil samtidig understreke at ingen barn kan miste sin individuelle rett til å få plass i barnehage. Kommunen har plikt til å sørge for at alle barn i kommunen med rett til plass får retten oppfylt.

At en barnehage sier opp et barns plass i barnehagen, er inngripende og har mye å si for barnets og foreldrenes hverdag. Derfor skal også terskelen for oppsigelse ligge svært høyt. Jeg tror vi alle er enige om viktigheten av at barn har et forutsigbart og stabilt barnehagetilbud, og jeg vil komme tilbake til Stortinget med en samlet vurdering av om barnets beste er godt nok ivarettatt i dagens regelverk.

Presidenten [11:07:09]: Det blir replikkordskifte.

Hege Bae Nyholt (R) [11:07:28]: Jeg er sikker på at statsråden og jeg deler synet om at barnets beste skal ligge til grunn. Denne saken viser likevel at det ikke alltid gjør det, for til tross for at barn har rett på en barnehageplass, er det ikke nødvendigvis til barnets beste å måtte rives opp etter en tilvenning i barnehagen, etter å ha etablert relasjoner til både barn og ansatte og blitt kjent med inne- og uteområder. Det vet vi tar tid, det vet vi er en krevende prosess for både barnehagen og barnet.

Derfor er mitt spørsmål til statsråden: Vil regjeringen komme tilbake med et lovforslag som sikrer barns rettigheter og barns beste ved oppsigelsessaker, all den tid vi skal diskutere og votere over en ny barnehagelov en gang i løpet av denne sesjonen?

Statsråd Kari Nessa Nordtun [11:08:26]: Ja, jeg er tydelig på at jeg vil komme tilbake til Stortinget med en samlet vurdering av om barnets beste er godt nok ivare tatt i dagens regelverk. Så dette er et arbeid som jeg nå vil sette i gang, med Stortingets vedtak.

Hege Bae Nyholt (R) [11:08:43]: Takk – vi har tydeligvis god tid og mye vi skulle ha snakket om.

Dette handler også om den litt større diskusjonen vi har hatt om og om igjen knyttet til barnehagelov, nemlig lokale folkevalgte mulighet til å styre barnehagetilbudet. Vi har også eksempler på kanskje mindre personlig inngripen, men allikevel inngripen hvor private barnehager stenger ned driften på særs kort varsel, og hvor den kommunale barnehagen rett og slett må hoste opp både lokaler og ansatte for å sikre at barna får et barnehagetilbud. I min kommune har man f.eks. drevet barnehage i en nedlagt Rema 1000-butikk – ikke opplagt bra, men det fungerte.

Er det også aktuelt for regjeringen å komme tilbake til en større sikring av at de lokale barnehagemyndighetene kan ha større mulighet til å regulere barnehagetilbudet, og ikke minst sikre forutsigbarheten for familiene, så man slipper tilsvarende situasjoner som dette?

Statsråd Kari Nessa Nordtun [11:09:44]: Ja, med den nye loven som er på trappene, vil det være større sikring for familiene, vil jeg si, og også mer sikring for det kommunale selvstyret med tanke på å kunne bygge opp det barnehagetilbudet som er best for ungene, uavhengig av om det er en privat eller en kommunal barnehage, og at det er barnets beste som ligger til grunn. Det jeg også synes er veldig viktig å si med det som blir lagt fram, er at kommunen også i større grad kan velge å ha ideelle barnehagetilbud i kommunen. Det synes jeg er veldig bra og et veldig viktig skritt i riktig retning, så jeg håper at Rødt gir tilslutning til det som vil komme til Stortinget.

Presidenten [11:10:31]: Replikordskiftet er omme. Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3. Det ringes til votering.

Votering

Presidenten [11:19:48]: Stortinget er klar til å gå til votering. Vi starter med resterende saker fra tirsdag 18. februar, dagsorden nr. 52.

Votering i sak nr. 5, debattert 18. februar 2025

Innstilling fra justiskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mudassar Kapur, Tage Pettersen, Margret Hagerup, Aase Marthe J. Horrigmo og Mari Holm Lønseth om en forsterket kamp mot ungdomskriminalitet og Representantforslag fra stortingsrepresentantene Helge André Njåstad, Tor André Johnsen og Sylvi Listhaug om å bekjempe ungdoms- og gjengkriminalitet og ta tryggheten tilbake (Innst. 133 S (2024–2025), jf. Dokument 8:7 S (2024–2025) og Dokument 8:10 S (2024–2025))

Presidenten: Under debatten er det satt fram 23 forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Sandra Borch på vegne av Høyre og Senterpartiet
- forslag nr. 8, fra Mari Holm Lønseth på vegne av Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre
- forslagene nr. 2–7, fra Mari Holm Lønseth på vegne av Høyre og Fremskrittspartiet
- forslagene nr. 9–11, fra Mari Holm Lønseth på vegne av Høyre
- forslagene nr. 12–23, fra Helge André Njåstad på vegne av Fremskrittspartiet

Det votes over forslagene nr. 12–23, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre at taushetsplikt erstattes av en generell informasjonsplikt for alle relevante instanser som jobber med barn og unge som har høy risiko for å begå alvorlige lovbrudd.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre en fastsatt fordelingsnøkkel for fordelingen av inndratt kriminelt utbytte.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme lovendringsforslag som gjør full bruk av handlingsrommet for varetektsfengsling og for idømmelse av fengselsstraff for lovbrytere under 18 år som domfelles for gjengrelatert kriminalitet.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme de nødvendige lovendringsforslag for innføring av et lukket institusjonsregime som straffereaksjon for straffedømte under 18 år, som erstatning for reaksjonsformen ungdomsstraff, som foreslås avvirket.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å senke den kriminelle lavalderen fra 15 år til 14 år.»

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme de nødvendige lovforslag for i størst mulig utstrekning å redusere kravene til samtykke for tvangsvedtak i barnevernstjenesten.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre en dobling av strafferammen for kriminalitet begått i områder som er særlig utsatt for gjengrelatert kriminalitet.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre innføring av doblet strafferamme for gjengrelatert kriminalitet.»

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre straffutmålingsbestemmelse ved utmåling av fengselsstraff for flere lovbrudd i samme dom hvor straffen for de tre strengeste forholdene adderes før det eventuelt gis fellesstraff for øvrige pådømte lovbrudd.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre at gjengkriminelle fratas retten til voldserstatning etter voldserstatningsloven.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å få etablert et system for automatisk grensekontroll basert på biometri.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre at beløpsbegrensningen for foreldres objektive erstatningsansvar etter skadeserstatningsloven § 1-2 økes fra 5 000 kroner til 25 000 kroner.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 89 mot 13 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 11.20.45)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 9–11, fra Høyre.

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til lovendringer som sikrer politiet hjemmel til å pålegge mindreårige og foreldre å møte politiet før lovbrudd blir begått.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for å innføre permanent områdebevæpning i utsatte områder. Politimestrene skal få større myndighet til å avgjøre hvor permanent områdebevæpning skal iverksettes.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige lovendringsforslag for å sikre at straffene for flere straffbare forhold som er begått samtidig, økes.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre ble med 80 mot 22 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 11.21.03)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 8, fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for kveldsåpne skoler og fritidsaktiviteter, særlig rettet mot barn og unge i lavinntektsfamilier og i levekårsutsatte områder.»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre ble med 63 mot 39 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 11.21.24)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 2–7, fra Høyre og Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til lovendringer som hjemler idømmelse av forbud mot opphold i bestemte områder i bestemte tidsrom for den som dømmes for gjengrelatert kriminalitet.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre hjemmelsgrunnlag for elektronisk kontroll av ilagte oppholdsforbud.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å sikre politiet hjemmel til å benytte fotlenke på personer som er ilagt oppholdsforbud.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre adgang til å pålegge gjengkriminelle omvendt voldsalarm.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å utvide påtalemyndighetens mulighet til å ilegge multikriminelle gjengmedlemmer oppholdsforbud uten domstolsbehandling.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre en skjerpelse av straffen for vold og tvang av særlige ydmykende karakterer.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Høyre og Fremskrittspartiet ble med 68 mot 34 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 11.21.45)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 1, fra Høyre og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen innen 1. september 2025 fjerne hindre i taushetsplikten som gjør at informasjon ikke kan utveksles mellom politi, kommune, fylkeskommune, skole og barnevern om unge i risikozonen for kriminalitet.»

Kristelig Folkeparti har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre og Senterpartiet ble med 61 mot 41 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 11.22.06)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

I

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2026 initiere tiltak for å realisere flere kommunale samarbeidsprosjekter for én-til-én-oppfølging av unge i faresonen for kriminalitet.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble vedtatt med 87 mot 12 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 11.22.27)

Videre var innstilt:

II

Stortinget ber regjeringen gjennomføre et prøveprosjekt for automatisk skuddeteksjon i Oslo.

III

Stortinget ber regjeringen innen 1. september 2025 fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre innføring av visitasjonssoner for våpenkontroll.

IV

Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å gjøre det enklere for påtalemyndigheten å inndra verdier som er frembrakt ved kriminelle handlinger.

V

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om et tilpasset bo- og rehabiliteringstilbud for barn under den strafferettslige lavalderen som begår gjentatt og alvorlig kriminalitet.

VI

Stortinget ber regjeringen innen 2026 legge til rette for implementering av hurtigspor for rask pådømmelse av lovbrudd begått av gjerningspersoner som var under 18 år på handlingstidspunktet, i de resterende politidistriktene.

VII

Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige lovendringsforslag for å sikre en skjerpelse av straffenivået for ulovlig våpenbesittelse.

VIII

Stortinget ber regjeringen sikre at utlendinger som har begått eller som det er grunn til å tro at vil komme til å begå kriminalitet, bortvises eller utvises fra landet raskere.

IX

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å kriminalisere utnyttelse av barn og unge til ulovlig virksomhet i et eget straffebud. Lovverket bør gjøre det straffbart å rekruttere, betale, instruere, overlevere eien- deler til eller på annen måte involvere noen som er under 18 år, i kriminell virksomhet.

Presidenten: Det voteres over IV, VII og IX.

Sosialistisk Venstreparti og Venstre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble vedtatt med 89 mot 13 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 11.22.48)

Presidenten: Det votes over II.

Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble vedtatt med 84 mot 18 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 11.23.09)

Presidenten: Det votes over V og VIII.

Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble vedtatt med 80 mot 22 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 11.23.32)

Presidenten: Det votes over III.

Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble vedtatt med 53 mot 49 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 11.23.57)

Presidenten: Det votes over VI.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Votering i sak nr. 6, debattert 18. februar 2025

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hilde Marie Gaebpie Danielsen, Kathy Lie, Christian Torset og Cato Brunvand Ellingsen om en handlingsplan for å styrke døve og tegnspråklige sine rettigheter og muligheter (Innst. 136 S (2024–2025), jf. Dokument 8:27 S (2024–2025))

Presidenten: Under debatten er det satt fram ni forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Tage Pettersen på vegne av Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre

- forslagene nr. 2–8, fra Kathy Lie på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Venstre
- forslag nr. 9, fra Kathy Lie på vegne av Sosialistisk Venstreparti

Det votes over forslag nr. 9, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen nedsette en kommisjon med mandat til å granske den urett og de overgrep som er begått mot døve og tegnspråklige i Norge, inkludert samiske døves historie i Sápmi og hvordan fornorskingsprosessen har påvirket samiske døves liv og helse. Kommisjonen skal videre foreslå tiltak for å gjøre opp for den urett som er gjort, og de skader som har oppstått.»

Rødt og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 85 mot 16 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 11.24.52)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 2–8, fra Sosialistisk Venstreparti og Venstre.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med sak om hvordan døve og hørselshemmede barn og unge skal sikres tilgang til norsk tegnspråk og opplæring i og på norsk tegnspråk, basert på kunnskap fra fagmiljøene innen døvefeltet og norsk tegnspråk.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for og initiere at det opprettes et nasjonalt arkiv for døve og hørselshemmede.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å utrede, med sikte på å opprette, en tilskuddsordning for forskning på døve, døvehistorie og norsk tegnspråk.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede en egen mediestøtteordning for redaktørstyrte nyhetsmedier på tegnspråk.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan den kan styrke sivilsamfunnets arbeid for inkludering av døve og tegnspråklige, og i forbindelse med statsbudsjettet for 2026 foreslå en styrking av Norsk Døveforbunds lokalforeninger.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at døve og hørselshemmede samiske barn får et fullverdig opp-

læringstilbud som inneholder både samisk, tegnspråk og norsk.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen igangsette et arbeid rettet mot å utdanne tolker som behersker norsk tegnspråk og samisk.»

Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti har varslet støtte til forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti og Venstre ble med 81 mot 21 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 11.25.16)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 1, fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme med en handlingsplan for å styrke døve og tegnspråklige sine rettigheter og muligheter med konkrete og forpliktende tiltak hentet fra NOU 2023:20 Tegnspråk for livet – Forslag til en helhetlig politikk for norsk tegnspråk.»

Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti har varslet støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre ble med 58 mot 44 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 11.25.40)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

Stortinget ber regjeringen komme med tiltak for å styrke satsingen på tegnspråklige læremidler.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Votering i sak nr. 7, debattert 18. februar 2025

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde om å nedsette et utvalg med representanter fra ulike beredskapsinstanser og Forsvaret for å utrede hvordan man kan utnytte sosiale medier for å videreformidle grunnleggende kunnskap om totalforsvaret (Innst. 137 S (2024–2025), jf. Dokument 8:28 S (2024–2025))

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument 8:28 S (2024–2025) – Representantforslag fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde om å nedsette et utvalg med representanter fra ulike beredskapsinstanser og Forsvaret for å utrede hvordan man kan utnytte sosiale medier for å videreformidle grunnleggende kunnskap om totalforsvaret – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Votering i sak nr. 8, debattert 18. februar 2025

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om Riksrevisjonens årlige rapport om revisjon – fra statsbudsjett til statsregnskap 2023 (Innst. 119 S (2024–2025), jf. Dokument 1 (2024–2025))

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument 1 (2024–2025) – Riksrevisjonens årlige rapport om revisjon – fra statsbudsjett til statsregnskap 2023 – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Votering i sak nr. 9, debattert 18. februar 2025

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om Riksrevisjonens oppfølging av forvaltningsrevisjoner som er behandlet av Stortinget (Innst. 120 S (2024–2025), jf. Dokument 3:1 (2024–2025))

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument 3:1 (2024–2025) – Riksrevisjonens oppfølging av forvaltningsrevisjoner som er behandlet av Stortinget – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Votering i sak nr. 10, debattert 18. februar 2025

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om Rapport fra utvalget til å utrede Grunnloven §§ 25 og 26 mv. (Innst. 132 S (2024–2025), jf. Dokument 20 (2023–2024))

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 20 (2023–2024) – Rapport fra utvalget til å utrede Grunnloven §§ 25 og 26 mv. – vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Presidenten: Stortinget går da over til votering i sakene på dagens kart.

Votering i sak nr. 1, debattert 20. februar 2025

Innstilling fra Stortingets presidentskap om gjennomføring av forprosjekt for rehabilitering av Stortingets tilbygg mot Akersgata (Innst. 131 S (2024–2025))

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i at det gjennomføres et forprosjekt for rehabilitering av Stortingets tilbygg mot Akersgata basert på at de samme funksjoner som i dag videreføres, og ber om at Stortingets presidentskap sørger for at det fremmes forslag til bevilgning til forprosjektet i revidert nasjonalbudsjett for 2025.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Votering i sak nr. 2, debattert 20. februar 2025

Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjell Ingolf Ropstad, Dag-Inge Ulstein og Olaug Vervik Bollestad om at alle elever skal få tilbud om å delta på skolegudstjenester og Representantforslag fra stortingsrepresentantene Himanshu Gulati og Tor André Johnsen om at julegudstjenester må forankres i opplæringsloven (Innst. 141 S (2024–2025), jf. Dokument 8:29 S (2024–2025) og Dokument 8:33 S (2024–2025))

Presidenten: Under debatten er det satt fram tre forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Linda Hofstad Helleland på vegne av Høyre og Fremskrittspartiet
- forslag nr. 2, fra Kjell Ingolf Ropstad på vegne av Kristelig Folkeparti
- forslag nr. 3, fra Marit Knutsdatter Strand på vegne av Senterpartiet

Det votes over forslag nr. 1, fra Høyre og Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak hvor anledningen til å avholde julegudstjenester forankres i opplæringslova.» Kristelig Folkeparti har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Høyre og Fremskrittspartiet ble med 65 mot 37 stemmer ikke vedtatt.
(Voteringsutskrift kl. 11.28.56)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 2, fra Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle elever får tilbud om å delta på skolegudstjeneste, så fremt lokale kirker har ønske om å invitere.»

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 97 mot 4 stemmer ikke vedtatt.
(Voteringsutskrift kl. 11.29.14)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 3, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere om muligheten til å avholde julegudstjenester kan forankres i opplæringsloven på en hensiktsmessig måte, for å sikre at denne tradisjonen fortsetter, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Arbeiderpartiet har varslet støtte til forslaget.

Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti har varslet subsidiær støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Senterpartiet ble vedtatt med 82 mot 19 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 11.29.44)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

I

Dokument 8:29 S (2024–2025) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjell Ingolf Ropstad, Dag-Inge Ulstein og Olaug Vervik Bollestad om at alle elever skal få tilbud om å delta på skolegudstjenester – vedtas ikke.

II

Dokument 8:33 S (2024–2025) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Himanshu Gulati og Tor André Johnsen om at julegudstjenester må forankres i opplæringsloven – vedtas ikke.

Presidenten: Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble vedtatt med 65 mot 37 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 11.30.16)

Votering i sak nr. 3, debattert 20. februar 2025

Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hege Bae Nyholt, Tobias Drevland Lund og Marie Sneve Martinussen om å sikre like rettigheter for barn i private barnehager ved oppsigelse av barnehageplass (Innst. 140 S (2024–2025), jf. Dokument 8:32 S (2024–2025))

Presidenten: Under debatten har Grete Wold satt fram to forslag på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Rødt.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til lovendringer som sikrer foreldre til barn i alle barnehager de samme prosessuelle rettighetene ved oppsigelse av plass fra barnehagens side, enten barnehagen er privat eller kommunalt eid.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til nødvendige endringer som sikrer at det er en felles, høy terskel i alle barnehager for å si opp barns plass fra barnehagens side, og at hensynet til barnet og barnets beste må veie tyngst når dette vurderes.»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt ble med 86 mot 15 stemmer ikke vedtatt.

(Voteringsutskrift kl. 11.30.54)

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget ber regjeringen gjøre en samlet vurdering av om barnets beste er godt nok ivaretatt i regelverket ved oppsigelse av barnehageplass, og ber regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Sak nr. 4 [11:31:21]

Referat

1. (181) Arbeids- og sosialkomiteen melder å ha valgt Per Vidar Kjølmoen til andre nestleder
2. (182) Kommunal- og forvaltningskomiteen melder å ha valgt Sverre Myrli til leder
3. (183) Næringskomiteen melder å ha valgt Erling Sande til leder
4. (184) Utenriks- og forsvarskomiteen melder å ha valgt Nils-Ole Foshaug til første nestleder
Enst.: Nr. 1–4 vedlegges protokollen.
5. (185) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Dagfinn Henrik Olsen, Alf Erik Bergstøl Andersen, Sivert Bjørnstad og Bengt Rune Strifeldt om tilpasninger i arbeidstidsbestemmelser for fiskeri- og sjømatnæringen (Dokument 8:90 S (2024–2025))
Enst.: Sendes arbeids- og sosialkomiteen.
6. (186) Representantforslag fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken om stans i elektrifiseringen av Haltenbanken (Dokument 8:88 S (2024–2025))
Enst.: Sendes energi- og miljøkomiteen.
7. (187) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mímir Kristjánsson og Marie Sneve Martinussen om å styrke obligatorisk tjenestepensjon (OTP) (Dokument 8:92 S (2024–2025))
Enst.: Sendes finanskomiteen.
8. (188) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Seher Aydar, Mímir Kristjánsson og Tobias Drevland Lund om lik rett til helsehjelp uavhengig av økonomi (Dokument 8:91 S (2024–2025))
9. (189) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marian Hussein, Kirsti Bergstø, Ingrid Fiskaa og Grete Wold om en videre utrulling av en tannhelse-

reform for hele befolkningen (Dokument 8:96 S (2024–2025))

Enst.: Nr. 8 og 9 sendes helse- og omsorgskomiteen.

10. (190) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Helge André Njåstad og Johan Aas om generell bevæpning av norsk politi (Dokument 8:89 S (2024–2025))
11. (191) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Andreas Sjalg Unneland, Kirsti Bergstø, Kathy Lie og Marian Hussein om en tiltakspakke mot voldtekt (Dokument 8:93 S (2024–2025))
12. (192) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Helge André Njåstad, Johan Aas, Silje Hjemdal og Terje Halleland om å bedre ofrenes rettigheter ved vold i nære relasjoner og innføre permanent besøksforbud (Dokument 8:97 S (2024–2025))
Enst.: Nr. 10–12 sendes justiskomiteen.
13. (193) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mari Holm Lønseth, Henrik Asheim, Tage Petersen, Anne Kristine Linnestad og Mahmoud Farahmand om å gjennomføre innstramminger i inn-

vandringspolitikken (Dokument 8:94 S (2024–2025))

Enst.: Sendes kommunal- og forvaltningskomiteen.

14. (194) Statsrådets protokoller for tidsrommet 1. juli–31. desember 2024
Enst.: Sendes kontroll- og konstitusjonskomiteen.
15. (195) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mímir Kristjánsson, Tobias Drevland Lund og Sofie Marhaug om å ta vare på villgeitene (Dokument 8:95 S (2024–2025))
Enst.: Sendes næringskomiteen.
16. (196) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve, Morten Stordalen, Silje Hjemdal, Helge André Njåstad og Dagfinn Henrik Olsen om et program for vedlikehold og utbedringer av fylkesveier (Dokument 8:98 S (2024–2025))
Enst.: Sendes transport- og kommunikasjonskomiteen.

Presidenten [11:32:11]: Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet før møtet heves? – Så synes ikke, og møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 11.33.

